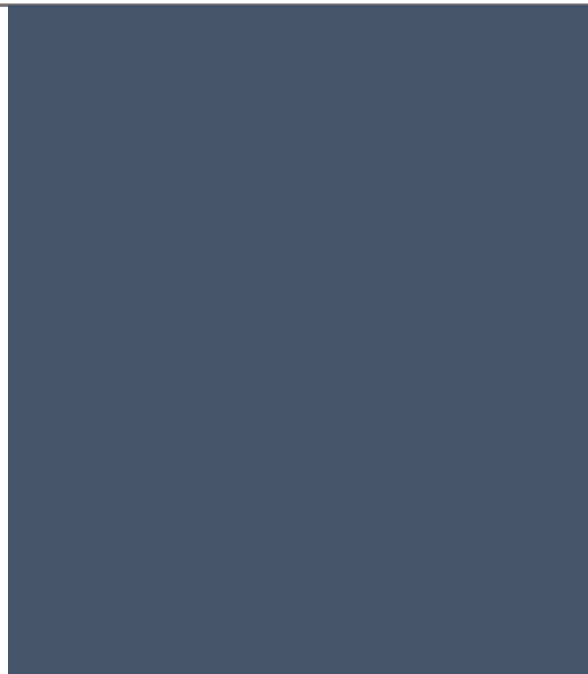

Jaarverslag 2024 & Onderzoeksplan 2025

Rekenkamer Alkmaar

Rekenkamer Alkmaar

Inhoud

Jaarverslag 2024	2
Inleiding	2
Missie en werkwijze	2
Bijeenkomsten	2
Afgeronde onderzoeken 2024.....	3
✓ Invulling van de digitale veiligheidsagenda door de gemeente Alkmaar	3
✓ Vergunningsverleningsproces bij evenementen.....	3
Lopende onderzoeken 2024-2025.....	4
NVRD DoeMee-onderzoek Energiebesparingsplicht	4
Social return bij aanbestedingsbeleid	4
Grip op Verbonden Partijen.....	4
Financiële verantwoording 2024.....	6
Onderzoeksplan 2025	7
Geplande onderzoeken voor 2025	7
DoeMee-onderzoek 2025: Onderbesteding	7
Mogelijk onderzoeksonderwerpen voor 2025	7
Armoedebeleid	7
Inburgering	8
Straatintimidatie.....	8
Buurthuizen	8
Begroting 2025.....	9

Colofon

Rekenkamer Alkmaar
Alkmaar 13 maart 2025

Jaarverslag 2024

Inleiding

Op 6 juli 2023 heeft de gemeenteraad van de gemeente Alkmaar een nieuwe verordening rekenkamer Alkmaar vastgesteld. Deze is per 1 september 2023 in werking getreden. De verordening is opgesteld naar aanleiding van de 'Wet versterking decentrale rekenkamers' die met ingang van 1 januari 2023 in werking is getreden. De rekenkamer bestaat uit drie externe leden: Leny van Duivenvoorde (voorzitter), Linda Maasdijk (lid) en Anita van der Stap (lid). De leden van de rekenkamer zijn per 6 juli 2023 benoemd voor een periode van 6 jaar, ingaande op 1 september 2023. De rekenkamer wordt ondersteund door de secretaris, Korné te Velde.

Missie en werkwijze

De missie van de rekenkamer luidt als volgt:

'De rekenkamer Alkmaar draagt bij aan het verbeteren van het functioneren en presteren van de gemeente. Daartoe gaan we na of de gemeente haar geld doeltreffend, doelmatig en rechtmatig besteedt.'

De werkwijze van de rekenkamer is vastgelegd in een verordening (vastgesteld op 6 juli 2023) en verder uitgewerkt in een reglement van orde voor de vergaderingen van de rekenkamer (vastgesteld op 28 september 2023) en een onderzoeksprotocol (vastgesteld op 6 december 2023). Kern van de rekenkamer is dat zij onafhankelijk is en haar rol vervult voor de hele gemeenteraad.

Bijeenkomsten

De rekenkamer heeft in 2024 11 keer vergaderd.

In 2024 heeft de voorzitter van de rekenkamer de volgende fracties bezocht: GroenLinks, PvdA, D66, VVD, PvdD, Leefbaar Alkmaar, Seniorenpartij Alkmaar, CDA, SP.

De leden van de rekenkamer hebben verschillende bijeenkomsten van de NVRR bijgewoond:

- Werkgroep NVRR over A.I.
- ALV NVRR 2 september
- NVRR jaarcongres 29 november 2024

Daarnaast heeft de rekenkamer twee regio-bijeenkomsten bezocht van de rekenkamers 'boven 't IJ': één bijeenkomst in Purmerend en één in Zaanstad.

De rekenkamer heeft in aanloop naar de onderzoeken twee bijeenkomsten gehad met de consultatiegroep:

1. In het kader van het onderzoek naar social return on investment op vrijdag 11 oktober 2024.
2. In het kader van het onderzoek naar verbonden partijen op maandag 2 december 2024.

De rekenkamer heeft in juni 2024 een kennismakingsgesprek gehad met de auditcommissie en de voorzitter heeft in november 2024 een gesprek gehad met de auditcommissie over de voortgang bij de rekenkamer. De auditcommissie vervult de rol van procesgroep in de nu geldende verordening gemeentelijke rekenkamer Alkmaar.

Tot slot hebben de voorzitter en de secretaris van de rekenkamer in september 2024 een gesprek gehad met de burgemeester.

Afgeronde onderzoeken 2024

De volgende onderzoeken zijn in 2024 afgerond:

✓ Invulling van de digitale veiligheidsagenda door de gemeente Alkmaar

Het onderzoeksbureau PBLQ heeft in opdracht van de rekenkamer Alkmaar een onderzoek uitgevoerd naar de wijze waarop de gemeente Alkmaar invulling en opvolging geeft aan de 'Agenda Digitale Veiligheid' van de VNG.

Het onderzoek is op 10 januari 2024 aangeboden aan de gemeenteraad. Op 17 januari 2024 is het rapport technisch toegelicht tijdens een raadsinformatiebijeenkomst waarna het rapport op 13 februari 2024 is behandeld in de commissie Bestuur en Middelen en op 29 februari behandeld tijdens de gemeenteraadsvergadering.

✓ Vergunningsverleningsproces bij evenementen

De leden van de rekenkamer Alkmaar mw. Anita van der Stap en mw. Linda Maasdijk hebben onderzoek verricht naar het verlenen van vergunningen voor evenementen door de gemeente Alkmaar.

Dit onderzoek richtte zich op de rechtmatigheid en transparantie van het proces van de vergunningverlening voor evenementen voor zowel aanvragers van een vergunning als voor de inwoners van Alkmaar.

Het onderzoek is op 11 december 2024 technisch toegelicht bij een raadsinformatiebijeenkomst, waarna het stuk in de commissie Bestuur en Middelen van 14 januari 2025 en de raadsvergadering van 23 januari 2025 behandeld is.

Lopende onderzoeken 2024-2025

NVRR DoeMee-onderzoek Energiebesparingsplicht

Het onderzoek is in opdracht van de NVRR door bureau Ecorys uitgevoerd in 2024. De rekenkamer Alkmaar heeft gezamenlijk met de rekenkamer Koggenland, de rekenkamer Den Helder en de rekenkamer Hollandse Kroon een aanvullend onderzoek gedaan. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door de leden van de rekenkamer Leny van Duivenvoorde en Anita van der Stap. De resultaten zijn gerapporteerd in een rekenkamerbrief. Deze is 1 februari 2025 voor ambtelijk wederhoor aan de ambtelijke organisatie aangeboden. De verwachting is dat de rekenkamerbrief in maart of april 2025 aan de gemeenteraad wordt aangeboden.

Social return bij aanbestedingsbeleid

Op 7 november heeft de rekenkamer een onderzoek gestart naar SROI (social return) bij het inkoop- en aanbestedingsbeleid. De onderzoeksopzet is op 11 oktober, voorafgaand aan de aanbidding aan de gemeenteraad, besproken met de consultatiegroep. Met dit onderzoek wil de rekenkamer inzicht geven in het effect van Social Return on Investment bij aanbestedingen.

De centrale vraag van dit onderzoek luidt:

“Wat is in de gemeente Alkmaar het effect van Social Return On Investment bij aanbestedingen om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan werk te helpen?”

Het onderzoek wordt uitgevoerd door de leden van de rekenkamer mw. Anita van der Stap en mw. Linda Maasdijk. Het onderzoek zal in het tweede kwartaal van 2025 aan de gemeenteraad worden aangeboden.

Grip op Verbonden Partijen

Op 21 november 2024 heeft de rekenkamer de onderzoeksopzet ‘onderzoek verbonden partijen’ aangeboden aan de gemeenteraad. Op 2 december is dit besproken met de consultatiegroep. Het onderzoek is uitbesteed aan onderzoeksbureau Cooperacion en wordt uitgevoerd door dhr. Rob de Greef.

Het onderzoek behelst het theoretisch kader rond verbonden partijen aan de hand van de volgende vragen:

- 1. “In hoeverre is de gemeenteraad betrokken bij wijzigingen in de verbonden partij?”***
- 2. “Hoe is de verbonden partij bestuurlijk ingericht?”***
- 3. “Wat is de rol van de verschillende organen?”***

4. *“Hoe lopen de politieke verantwoordingslijnen?”*

5. *“Wat zijn de kaderstellende en controlerende middelen van de gemeenteraad?”*

In het rapport zullen bovenstaande vragen beantwoord worden. De verschillende vormen van verbonden partijen komen daarbij aan bod. Van de publiekrechtelijke gemeenschappelijke regelingen (openbaar lichaam, bedrijfsvoeringsorganisatie) tot de privaatrechtelijke rechtspersonen (coöperatie, besloten vennootschap, naamloze vennootschap en stichting). Het voornemen is om aan de hand van het theoretisch kader de raad in een werksessie mee te nemen in de (on)mogelijkheden van sturing en controle en het pakken van zijn rol binnen de verbonden partijen.

Financiële verantwoording 2024

BUDGET 2024

• Vergoedingen leden rekenkamer (€ 794,82 voorzitter en € 611,18 per lid per maand)	€ 25.513,20
• Onderzoeksbudget	€ 55.280,80
• Overige kosten	€ 5.000,00
• Totaal	€ 85.794,00

UITGAVEN:

• Vergoedingen leden rekenkamer (€ 794,82 voorzitter en € 611,18 per lid per maand)	€ 25.513,20
• Totale onderzoekuitgaven	€ 38.290,00
• Overige kosten ¹	€ 6.591,45
TOTAAL	€ 70.394,65

De kosten voor de secretaris maken deel uit van de begroting van de griffie. De rekenkamer heeft in 2024 een onderbesteding van € 15.399,35.

¹ Contributie NVRP (€1.055), Foto's rekenkamer (€149,10), Hosting website rekenkamer (€53,88); Vormgeving rapport vergunningenbeleid (€600), Vormgeving Sjabloon (€120), Reiskosten (€513,47), Digitoegankelijkheidsonderzoek (€3.490), Congres GIP (€395), Aanpassen website o.b.v. digitoegankelijkheidsonderzoek (€200), Consumpties (€15).

Onderzoeksplan 2025

De onderzoeken naar SROI bij het aanbestedingsbeleid en het onderzoek naar gemeenschappelijke regelingen worden gecontinueerd en in 2025 afgerond. Daarnaast zal de rekenkamer starten met een aantal nieuwe onderzoeken.

Geplande onderzoeken voor 2025

DoeMee-onderzoek 2025: Onderbesteding

De rekenkamer heeft zich opgegeven voor het DoeMee-onderzoek dat de NVRR jaarlijks organiseert. Het betreft een onderzoek naar onderbesteding. Met onderbesteding (ook wel onder-uitputting of onderschrijding) wordt bedoeld dat de kosten lager en/of de opbrengsten hoger zijn dan begroot. Onderbesteding is dus de tegenhanger van overbesteding of budgetoverschrijding. De hoofdvraag van het onderzoek luidt:

“Geeft de wijze waarop in de gemeente Alkmaar wordt begroot de volksvertegenwoordigers een goed inzicht in de baten en lasten en kan dit worden verbeterd?”

Mogelijk onderzoeksonderwerpen voor 2025

De rekenkamer heeft in 2024 een shortlist opgesteld met mogelijke onderzoeksonderwerpen. Er is nog geen vooronderzoek uitgevoerd. Op het moment dat op basis van vooronderzoek duidelijk is dat een onderwerp geschikt lijkt, zal een onderzoeksopzet worden opgesteld die met de consultatiegroep zal worden besproken. Na deze consultatieronde wordt het onderzoek gestart en de onderzoeksopzet aangeboden worden aan de gemeenteraad.

Onderzoeken worden in principe door de leden van de rekenkamer zelf uitgevoerd. Wanneer er onvoldoende expertise over een bepaald onderwerp, of onvoldoende capaciteit binnen de rekenkamer aanwezig is zal het onderzoek worden uitbesteed.

Armoedebeleid

In Nederland leven 900.000 mensen in armoede, waaronder 221.000 kinderen. Het kabinet heeft vanaf 2022 maatregelen genomen om armoede te voorkomen en aan te pakken (bron website rijksoverheid). De gemeente Alkmaar heeft verschillende regelingen voor mensen die in armoede leven, bijvoorbeeld de AlkmaarPas. De AlkmaarPas is een persoonsgebonden pas die recht geeft op verschillende voorzieningen. Met een inkomen tot 120% van de voor hem of haar toepassing zijnde bijstandsnorm kan een inwoner van Alkmaar de AlkmaarPas aanvragen. Een mogelijke optie is een onderzoek naar het gebruik van de verschillende Alkmaarse regelingen.

Inburgering

De wet inburgering 2021 is vanaf 1 januari 2022 van kracht. De regie op de uitvoering van de inburgering ligt bij de gemeenten. Het doel van de wet is om inburgeringsplichtigen zo snel mogelijk te laten meedoen in de Nederlandse samenleving, het liefst met betaald werk. De verbonden partij Zaffier voert voor Alkmaar de nieuwe Wet inburgering uit sinds 1 januari 2022. Een onderzoek naar de stand van zaken rond de uitvoering van de wet is een optie.

Straatintimidatie

Straatintimidatie heeft hoog op de agenda van de gemeente Alkmaar gestaan. Er zijn campagnes, voorlichting, een meldpunt en regelgeving die handhaving zou moeten vereenvoudigen. Sinds 2022 is straatintimidatie strafbaar gesteld in de APV van Alkmaar en sinds 1 juli 2024 is er ook een nieuwe Wet seksuele misdrijven in Nederland, waarmee (seksuele) intimidatie landelijk strafbaar is geworden. Op 6 december 2023 is een onderzoek naar straatintimidatie van het kennisinstituut Movisie gepubliceerd waaruit is gebleken dat preventie, activeren van omstanders en het inrichten van meldpunten belangrijke focuspunten zijn in de aanpak tegen straatintimidatie. De rekenkamer Alkmaar overweegt om een onderzoek uit te voeren naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van de door de gemeente Alkmaar genomen maatregelen en opgestelde beleid om straatintimidatie tegen te gaan.

Buurthuizen

In Alkmaar worden buurthuizen (deels) beheerd en/ of gerund door vrijwilligers. Een mogelijke onderzoeksvraag is of deze wijze van inrichten van het buurthuiswerk voldoende effectief en efficiënt is of juist andere voor- en nadelen heeft. In het vooronderzoek moet het een en ander verder uitgewerkt worden.

Begroting 2025

• Vergoedingen leden rekenkamer (€ 898,89 voorzitter en € 691,20 per lid per maand)	€ 27.375,48
• Onderzoeksbudget	€ 55.338,52
• Overige kosten	€ 5.000,00
• Totaal	€ 87.714